Sukuseura Väyryset

Juhlatiedote 1990

SUKUSEURA VÄYRYSET KOKOONTUU OULUSSA

Sukuseuramme sukujuhla ja vuosikokous järjestetään tänä vuonna Oulussa, Pohjolan valkeassa kaupungissa. Sukujuhla pidetään Oulunsalon kirkonkylän ala-asteella 14.7.1990. Oulunsalon kunta sijaitsee hieman Oulun kaupungin eteläpuolella. Vuosikokouspaikaksi olemme valinneet komean merikylpylä Edenin. Eden sijaitsee Nallikarin hienojen hiekkarantojen välittömässä läheisyydessä. Vuosikokous on sunnuntaina 15.7.1990.

Hyvä ystävä! Pyydän, että varaat aikaa sukuseuramme juhlaa ja vuosikokousta varten, jotta voimme viettää yhteisen arvokkaan tapaamisen kesän ollessa parhaimmillaan.

Pyydän vielä, että tutustut hyvin tähän lehtemme kevätnumeroon, sillä tästä saat tarpeellista tietoa tulossa olevaa sukujuhlaa ja vuosikokousta varten.

Eipä tässä muuta kuin TAPAAMISIIN OULUSSA!

Elias Väyrynen
Puheenjohtaja

Sukuseura Väyryset hallitus 1989-90

Elias Väyrynen, puh.joht. Petkelkatu 1 B 89600 ÄMMÄNSAARI	metsätalousinsinööri puh. 987-11042 koti 987-12710 työ	
Mikko Moilanen, varapj. Pääskyntie 3 B 6 91500 MUHOS	metsänhoitaja puh. 981-432748 koti 981-431404 työ	✓
Margareta Niskanen Peltola 74595 RUNNI	terveydenhuoltoneuvos puh. 977-48109 977-12525	✓
Aili Väyrynen Ahotie 3 91500 MUHOS	keittäjä puh. 981-431715	✓
Antero Väyrynen, rah.hoit. Ouluntie 21 89200 PUOLANKA	lehtori puh. 987-51592	✓
Eila Oikarinen, siht. Karjaportintie 18 90140 OULU	perusk.luokanopettaja puh. 981-332551	

Varalla

Pentti Väyrynen Soppelan koulu ya 98100 KEMIJÄRVI	rehtori puh. 9692-80079
Arvo Lapinlampi Tietäväisenkatu 4 A 5 89600 ÄMMÄNSAARI	puhelinasentaja puh. 987-11076
Taru Väyrynen Annanpiha 6 13500 HÄMEENLINNA	kirjailija puh. 917-182193
Hilkka Väyrynen Maivatie 4 90550 OULU	aluetyönjohtaja puh. 981-341689
Hannu Tervonen Erätie 14 D 30 87200 KAJAANI	instrumenttiasentaja puh. 986-27929
Arja Väyrynen Hanhitie 17 F/C 209	toimistovirkailija puh. 981-332689

SUKUJUHLAT OULUNSALOSSA 14. - 15. HEINÄKUUTA

Väyrysen sukukunta kokoontuu tänä suvena "merimaissa", Oulunsalossa ja Oulussa. Seuraavasta käy ilmi päivien ohjelma ja muutakin tietoa juhliin tulijoille.

Lauantai 14. heinäkuuta:

Kello 10.00 alkavat juhlat näyttelyiden avaamisella Oulunsalon kirkonkylän koululla. Samaan aikaan alkaa myös ilmoittautuminen. Näyttelyissä esitellään sukututkijoiden tuloksia sekä suvun jäsenten tekemää kuvataidetta ja kirjallisuutta. Vieraiden toivotaan tuovan mukanaan omaa suvun vaiheisiin liittyvää tai muuta näytteille sopivaa materiaalia. Näyttelyt ovat avoinna kello 17.00 saakka.

Juhlalounas alkaa kello 11.00. Ateriaan kuuluva kahvi nautitaan juhlaohjelman jälkeen. Juhliin osallistumismaksu suoritetaan Kainuun Säästöpankin Puolangan konttoriin Väyrysten sukuseuran tilille nro 470310-411587. Maksu on 50 mk aikuiset ja 30 mk alle 12-vuotiaat. Alle 4-vuotiaat ilmaiseksi. Ilmoittautuminen oli tehtävä ennen juhannusta, jotta ruokailijoiden määrä saadaan selville. Jos joku päättää ilmoittautua myöhemmin, hän voi yrittää ottaa yhteyttä sihteeriin tai johonkin hallituksen jäseneen (puhelinnumerot tässä lehdessä). Seuran jäsenmaksun 50 mk voi suorittaa samalle tilille, mikäli se on vielä maksamatta. Merkitkää henkilötiedot huolellisesti.

Juhlaohjelmaan sisältyy tervehdyksiä, juhlaesitelmä sekä musiikki-ja runoesityksiä. Avaussanat lausuu Paavo Väyrynen ja esitelmän Oulun seudun asutushistoriasta pitää Mauno Hiltunen.

Ohjelmassa on myös vapaa sana. Niitä, jotka haluavat esiintyä vapaassa sanassa, pyydetään ilmoittautumaan Elias Väyryselle (puhelin kotiin 987 - 11 041 ja työhön 987 - 12 710) .

Lauantai-iltana kello 19.00 alkaen vietetään ravintolailtaa kylpylähotelli Edenin Meriterassi-ravintolassa. Päivällisen hinta on 70 mk. Ilmoittautuminen sihteerille noin kaksi viikkoa aikaisemmin (puh. 981 - 3 32 551) . Omaa ohjelmaa voi tuoda mukanaan. Eden on^ Nallikarin leirintäalueella, jonne on Oulun keskustasta 3 km. Oulun kartan saa Oulunsalosta juhlapaikalta.

Sukuseura on varannut Edenistä myös huoneita pitkämatkalaisia varten. Sihteeri toivoo, että pikaisesti ilmoitettaisiin, mikäli halutaan Edenissä yöpyä. Nallikarin leirintäalueella on muitakin majoitusmahdollisuuksia .

Sunnuntai 15. heinäkuuta

Kello 9.30 on kunniakäynti kansanedustaja Antero Väyrysen haudalla. Kokoontuminen vanhan siunauskappelin edustalla.

Kello 10.00 jumalanpalvelus Oulun tuomiokirkossa. Seura ei osallistu järjestelyihin.

Kello 12.30 seuran vuosikokous Oulussa kylpylähotelli Edenin Vellamo-kokoustilassa. Käsitellään sääntöjen määräämät asiat.

AJO-OHJE OULUNSALOON:

Valtateiltä 4 ja 8 sekä Pohjantieltä, joiden teiden risteyksestä käännytään Lentokentäntielle. Oulunsalon kirkon jälkeen käännytään Kylänpuolen tielle, mistä on tarkempi opastus (katso oheinen kartta).

JUHLATOIMIKUNTA TOIVOTTAA KAIKKI VIERAAT LÄMPIMÄSTI TERVETULLEIKSI !

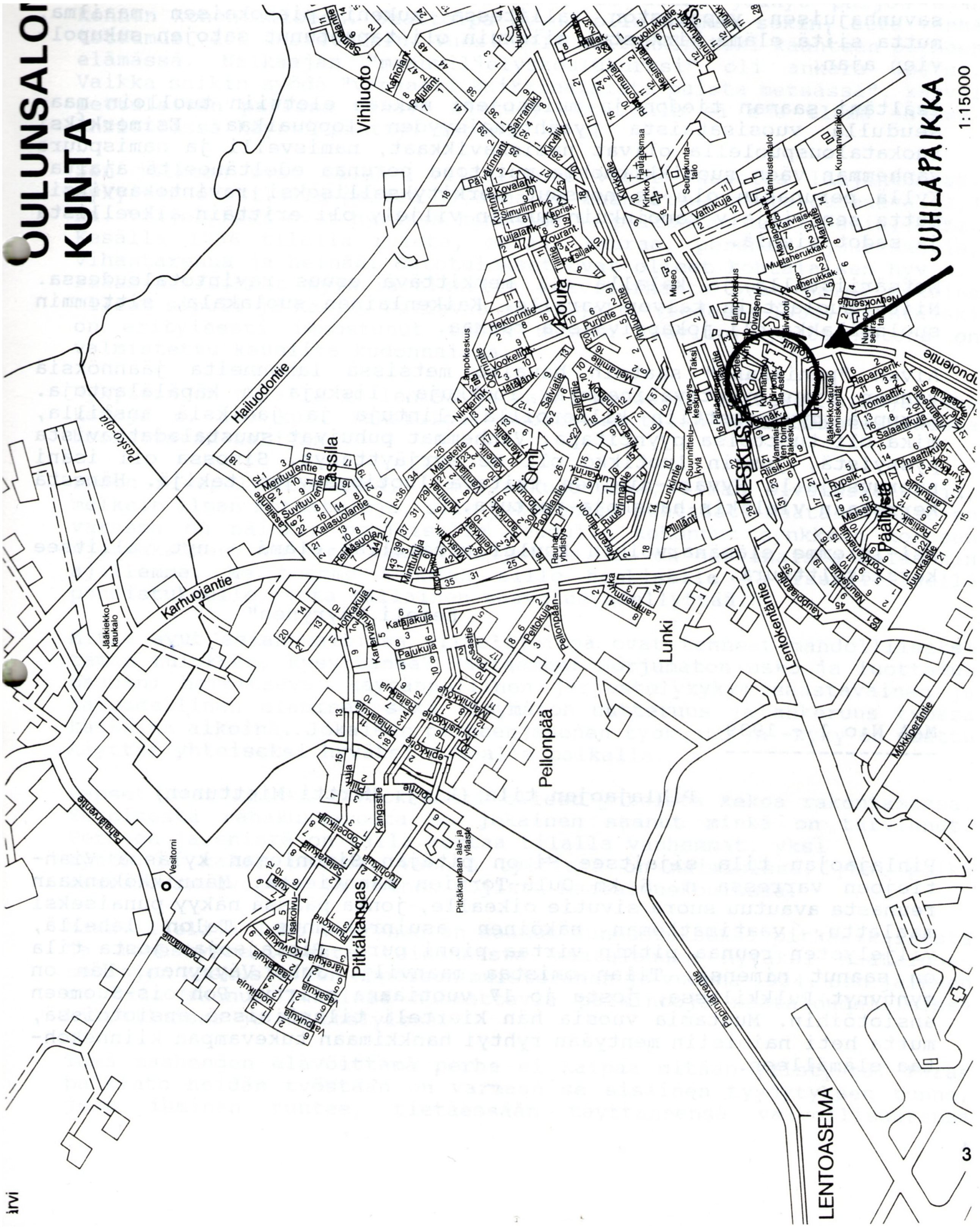

KUNTA
JUHLAPAIKKA
1:15000
LENTOASEMA
Pitkäkangas
Pellonpää
Lunki
Lassila
Vihiluoto
Haaluodontie
Karhuojantie
Lentokentäntie
Vesitorni
Museo

MUISTELMIA

Äskettäin 80 vuotta täyttänyt Eemeli Väyrynen Keminmaalta on lähettänyt lehden toimitukselle kirjeen ja Maa-lehdessä vuonna 1939 julkaistun artikkelin, jossa kerrotaan hänen kotitilansa tarinaa. Seuraavassa Eemelin kirje ja lyhennelmä Maa-lehden artikkelista.

"Isäni Juho Väyrynen on syntynyt 18.6.1881 Pulkkilan Ylivornassa, saunassa, niinkuin siihen aikaan oli käytäntö. Se on ollut savusauna sillä eihän uloslämpiävää saunaa edes käsitteenä tunnettu. Mustan ja savunhajuisen ympäristön vallitessa aukeni pienokaisen maailma, mutta siitä elämä kirkastui niinkuin oli tapahtunut satojen sukupolvien ajan.

Isältäni saaman tiedon ja muistojeni mukaan elettiin tuolloin maaseudulla vuosisataista pysähtyneisyyden loppuaikaa. Esimerkiksi ruokatalouspuolella olivat namishavikkaat, namisvelli ja namispuuro vanhemman väen suosikkiruokia muistona perunaa edeltäneeltä ajalta. Kyllä perunakin oli jo noussut merkitykselliseksi ravintokasviksi, mutta sen viljely samoinkuin muukin viljely oli erittäin alkeellista ja sadot pieniä.

Metsäriistalla ja kalalla oli merkittävä osuus ravintotaloudessa. Niitä suolattiin talven varalle. Kaikenlainen suolakala, sittemmin suolasilakka oli jokapäiväistä ruokaa.

Aivan "penikkana" saatoin havaita metsissä lahonneita jäännöksiä vanhan ajan pyyntivälineistä: loukkuja, liskuja ja käpälälautoja. Kärppiä pyydystettiin killeröillä, lintuja ja jäniksiä ansoilla, mikä oli tuottoisa pyyntitapa. Vanhemmat puhuivat suustaladattavista pyssyistä, joskin luotikko oli ne syrjäyttänyt. Simossa oli isäni nuoruusajalla Hyväri-niminen taitava luotipyssyjen tekijä. Hänestä kerrotaan vieläkin hauskoja juttuja.

Esi-isiemme elämänarvoihin kuului säästeliäs elämä - nyt vallitsee kerskakulttuuri.

Eemeli Väyrynen"
MAA N:o 1 - 1939

Pihlajaojan tila (kirj. Martti Miettunen)

Pihlajaojan tila sijaitsee Simon pitäjän Simoniemen kylässä Vian-tie joen varressa n. 5 km Oulu-Tornion maantiestä. Männikkökankaan reunasta avautuu suora sivutie oikealle, jonka päässä näkyy punaiseksi maalattu, vaatimattoman näköinen asuinrakennus. Talon lähellä, viljelysten reunaa pitkin virtaa pieni puro, Pihlajaoja, josta tila on saanut nimensä. Tilan omistaa maanvilj. Juho Väyrynen. Hän on syntynyt Pulkkilassa, josta jo 17 vuotiaana siirtyi Pohjois-Suomeen ansiotöihin. Muutamia vuosia hän kierteli tilapäisissä ansiotöissä, mutta heti naimisiin mentyään ryhtyi hankkimaan tukevampaa kiinnekohtaa elämälleen.

Helmikuussa v. 1907 laittoivat äsken papin pakinoilta saapuneet Hanna ja Juho Väyrynen kruununtorpparihakemuksen metsähallitukseen. Muuta alkupääomaa ei ollut, kuin neljä tervettä käsivartta, joiden lihasvoimaan oli luotettava. Ei peloittanut synkkä metsäkään, jota syksyn tuulet huojuttelivat talon paikalla, kun lupa asumiseen saapui. Vuonna 1908 rakennettiin tilalle asuinrakennus, johon tuli pirtti ja kamari. Ensimmäiset 11 vuotta asuttiin vaatimattomasti kamarissa. Pirtti saatiin asuttavaan kuntoon v. 1920.

Pellon raivaus edistyi aluksi hitaasti. Kun perheen elatus oli hankittava tilapäisistä ansiotöistä, ei aikaa jäänyt paljon oman konnun kohentamiseen. Saattoipa syynä olla osaksi sekin, että vanha tottumus veti ansiotöihin. Vuosi 1918 kuitenkin teki käänteen perheen elämässä. Nälkääjän "maanviljelyskoulukurssi" oli ankara opetus. Vaikka saikin syödä "vapaasti kaikkinaisista puista metsässä", kasvoi pettuleivän parissa vakava ajatus, että näin ei saa elämä jatkua. Ansiotöissä käynti päättyi tähän.

Sen jälkeen ovat tilan viljelykset vuosi vuodelta laajentuneet. Nykyisin on tilalla peltoa 11,5 ha ja muunnettua maatalousmaata 12,7 ha. Viljelykset ovat hyvässä kunnossa ja peltoalan käyttö asiallista. Kesällä 1936 tilalla ruista, ohraa, kauraa, perunaa, juurikasvia, vihantarehua ja heinää. Satotulokset ovat olleet kohtalaisen hyviä. Pääasiallisimmat myyntiartikkelit kasvitarhasta ovat näinä aikoina olleet sipuli ja kaali. Pellavaa on viljelty vuodesta 1933. Emäntäväki on erityisesti innostunut tähän uuteen kasviin, josta kotona on valmistettu kauniita kudonnaisia.

Nykyisin on tilalla 10 lehmää ja kaksi hevosta, joitakin sikoja sekä kanoja n. 200 kpl. Kanatalous muodostaa tilan kotieläintaloudessa huomattavan tekijän.

Yhden miespolven aikana, ilman alkupääomia, ilman sivuansiotuloja, melkein ilman metsätuloja, siis jokseenkin puhtaasti maataloustulojen varassa on näinkin pohjoisella seudulla kohonnut synkkään korpeen ajanmukainen, velaton maanviljelystila, se on harvinaista meidänkin ajallemme. Me teemme kunniaa sille henkiselle ja ruumiilliselle ponnistukselle, jota tällainen saavutus edellyttää.

Mitkä avut asianomaisissa viljelijöissä ovat tehneet mahdollliseksi tämän tuloksen, kysyttänee? Vastaamme: Horjumaton usko ja luottamus maahan; harkitseva, käytännöllinen järjestelykyky; säästäväinen ja taloudellinen eläminen sekä väsymätön uutteruus ja ahkeruus työssä kaikkina aikoina. Jokaisen perheenjäsenen työkunto ja -kyky on osattu käyttää yhteiseksi hyväksi oikealla paikalla.

Lapset ovat kaikki tarmokkaasti olleet yhteistä kekoa rakentamassa. Yhteisestä rahakukkarosta on jokainen saanut minkä on tarvinnut. Perheen jäsenistä on tällä kertaa tilalla vanhemmat, yksi tyttö ja kaksi poikaa. Vanhin tytöistä on naimisissa, yksi poika maatalousneuvojana ja toinen pojista maatalouskoulussa.

Maanviljelijä Juho Väyrynen on saanut tunnustukseksi pitkäaikaisesta ja menestyksellisestä toiminnasta maatalouden

hyväksi Maatalousseurojen Keskusliiton hopeisen muistorahan jo vuonna 1924. Sen jälkeen on tila saanut lukuisia huomattavia palkintoja maataloudellisissa kilpailuissa ja näyttelyissä.

Tämä maahengen elävöittämä perhe ei kaipaa mitään ylistystä. Paras palkinto heidän työstään on varmaan se sisäinen tyydytyksen tunne, jota ihminen tuntee, tietäessään täyttäneensä velvollisuutensa parhaansa mukaan, ja nähdessään työnsä tulokset sellaisena, joiden arvo säilyy aikojen vaihteluissakin.

TERVAHAUDALLA

Eino Leino

Monta talvipuhdetta on miehet täällä toimineet,
korpi kuuset, hongat ompi kankahl1 a kaatuneet.
Talvipäivän paistehessa kirvesrauta salamoi,
kertoi voimaa Pohjan kansan, jot' ei hyytää halla voi!

Talven nälkää nähty ompi, vuotanut on kyynelvuo,
lapset kulki mierontei1lä, taaton vei jo kuolo tuo,
mutta kesän tullen taasen uusi toivo lohduttaa:
Rahat saadaan tervaspuista, joilla velat maksetaan.

Kesäilmat Pohjanmaalle vihdoin ovat joutuneet,
puhdas jäist' on Paltaselkä, vapaina on Oulun veet.
Siitä kulkee sydänmaille sinivöinen selkätie,
korven kolkon aartehet se kaukomaailmahan vie!

Viikon tervahaudan luona työtä väki tehnyt on,
työ on raskas pai stehessa kuuman_ kesäauringon.
Korven miehet, naiset tuossa toimii hiki otsal1 aan,
yhä vainen ylemmäs tervaspino kohoaa.

Illan ihanaiset tullen tuulet jo on tyyntyneet,
tehty jo on tervahauta, koottuna on sammaleet.
Nouse siis jo, liekin leimu, nouse sinitaivohon,
pyörrä pilvet taivon päältä, nosta ilmat raivohonl -

Miehet, naiset ympärillä tervahaudan riemuaa,
nuoret taasen tyttölöi tä hongan alla naurattaa.
Työ on tehty! Riemuhun nyt maa ja taivas hukkukoon,
nukkukohon näljän tuska, talven tontut nukkukoon!

VÄYRYSTEN ESI-ISIEN "NÄYTTELY" SUKUJUHLASSA

Jo tämän lehden joulunumerossa kerrottiin, että Oulunsalon sukujuhlien yhteydessä on näytteillä esivanhempien tauluja 1800-luvun puolivälistä taaksepäin aina 1600-luvulla syntyneisiin Väyrysiin saakka. Näin on itse kullakin mahdollisuus löytää näyttelystä omat esi-isänsä, jos vain tietää 1800-luvun puolimaissa syntyneen vaikkapa isoisän isänsä nimen ja syntymäajan. Kattava ei näyttely suinkaan vielä ole, sillä sukuhaaroja on paljon ja tutkimustyö hidasta. Sukuhaarojen kartoitusta on myöhemmin tarkoitus jatkaa. Sukututkijat toivovat, että juhlavieraat toisivat mukanaan mahdollisia omia tutkimustuloksiaan, vanhoja valokuvia yms. näyttelyn antia kartuttamaan.

Seuraavassa joidenkin sukuhaarojen lähtöhenkilöiden esittelyä. Nämä "kantaväyryset" on valittu lähinnä 1600-luvun lopulla syntyneistä, ja he ovat varhaisempia suvun jäseniä, joista voi johtaa luotettavat polveutumistiedot nykyaikaan. Kunkin esi-isän kohdalla mainitaan hänen elämänvaiheitaan selvitelleen sukututkijan nimi.

Eila Oikarinen: Heikki Väyrynen (1697 - 1770)

Matti Matinpoika Väyrynen on syntynyt 1643 ja kuollut 12.12.1731 Paltamossa (nyk. Puolankaa). Matin lapsista v. 1697 syntynyt ja 8.1. 1770 kuollut Heikki on asunut Törmänmäen Heikkilässä, nykyisessä Kongasmäen Heikkilässä ja Törmänmäen Väyrylässä.

Törmänmäki on aikaisemmin kirjoitettu Törmämäki. Se on 1700-luvun jälkipuoliskolla kuulunut Väyrylään, joka on ollut laaja kylä. Pohjoisessa siihen on kuulunut Rasinkylän, etelässä Raappananmäen ja lännessä Kiiskilän sekä Puokion taloja. Nykyisen Kotilankylän itäosan taloja on myös siihen kuulunut.

Heikin puoliso oli Karin Heikkinen (eli vuosina 1697-1750). Heillä oli viisi lasta: Matti (s. 1719), Heikki, Jaakko (s. 1722), Riitta ja Antti (s. 1729). Matti oli lautamies. Hänen puolisonsa oli Anna Martintytär Väyrynen. Matilla ja Annalla oli 13 lasta, joista 7 jatkoi sukua. Jaakon puoliso oli Vappu Karjalainen. Vaimonsa kuoleman jälkeen Jaakko muutti Säräisniemelle. Jaakolla ja Vapulla oli 12 lasta, joista 7 kuoli pienenä. Antin puoliso oli Margareta Martintytär Väyrynen. Antilla ja Margaretalla oli 8 lasta. Heistä Heikki, Martti ja Karin jatkoivat sukua.

Missä ovat nyt Heikki ja Karin Väyrysen jälkeläiset? Heitä on ympäri Suomea ja Amerikassa asti. Palatkaamme 1800-luvulle suvun asuinpaikoille.

Matti Väyrysen (1719) sukuhaarasta viimeiset löytämäni miespuoliset ovat Matti Väyrynen, s. 7.4.1788 ja Frederik Väyrynen, s. 16.6. 1799. Matti on muuttanut isänsä mukana vuonna 1801 Siikajoki-Pulkki-laan. Frederikistä minulla ei ole merkintöjä.

Jaakko Väyrysen (1722) sukuhaarasta Juho-pojan sukua on Säräisniemellä. Jaakko-nimisen pojan puoliso on Anna Väyrynen Raappananmaelta. Tämäkin haara muuttaa Säräisniemelle. Siinä minulla on viimeisimmät tiedot seuraavista syntyneistä: Maria Väyrynen, s. 29.7. 1854, Eeva Väyrynen, s. 24.12. 1855, Jaakko Väyrynen, s. 12.11. 1859 ja Susanna Väyrynen, s. 27.5.1863.

Antti Väyrysen (21.2.1729) sukuhaaraa olen tutkinut eniten. Antin pojan Martin sukuhaara näyttää sammuneen. Heikki-pojan sukuhaarasta tulee voimakas ja runsas. Heikki on syntynyt 18.7.1759 ja kuollut 24.4.1823. Heikin ensimmäinen puoliso on Kristiina Erkintytär Väyrynen, joka kuolee esikoisensa kanssa synnytykseen. Toinen puoliso on Helena Karhu ja kolmas Anna Erkintytär Väyrynen, kaikki puolisot Väyrylänkylästä. Heikin pojista Paavo, Erkki ja Matti jatkavat sukua.

Antti Väyrysen jälkeläisiä löytyy 1800-luvun puolivälissä mm. seuraavista paikoista: Kotilankylän Lappi, Paloniemi, Iisanmäki, Lamminmäki ja Väyrylä, Väyrylänkylän Rällinmäki, Pahkala ja Ukkola (Hepovaara) sekä Paltamon Uura. Nämä paikannimet ovat lähinnä miespuolisten Väyrysten asuinpaikkoja.
18 00-luvulla rakennettu Väyrylän talon pirtti Puolangan Törmänmäessä.

Antti Väyrysen jälkeläisistä, jotka ovat naisia ja ovat syntyneet 1800-luvun puolivälissä tai loppupuolella, minulla on runsaasti merkintöjä. Lieneekö Sinun isoäitisi joku heistä?

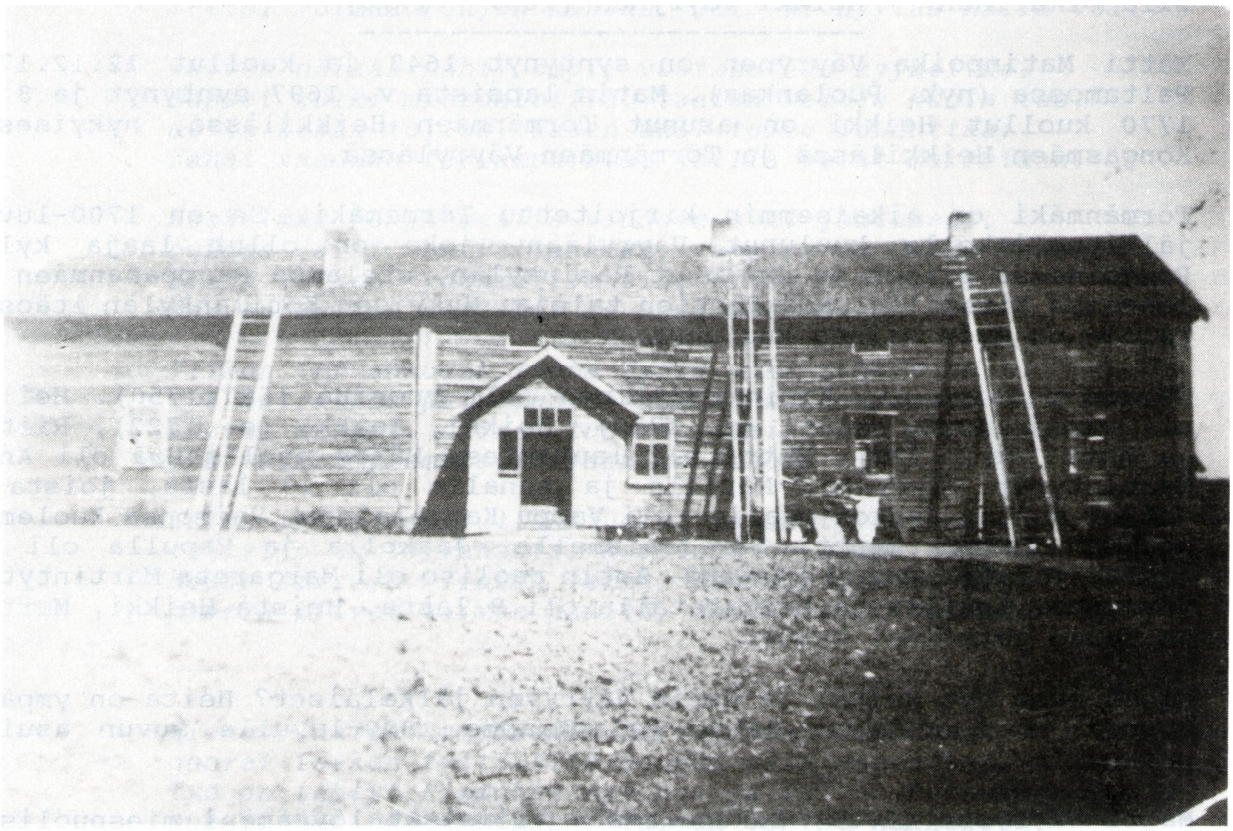

1800-luvulla rakennettu Väyrylän talon pirtti Puolangan Törmänmäessä.

Eila Oikarinen: Juho Väyrynen (1697 –1779)

Juho oli sotilas. Hänen isänsä talollinen Martti Matinpoika muutti 1600-luvun lopulla Somerjarvelle taloon, joka myöhemmin tunnettiin nimellä Väyrylä 8 Väyrylä. Isojaon jälkeen nimi on Väyrylänkylä 15 Kuikka. Martti Väyrysen puoliso Liisa Möttönen on elossa 1730-luvulla.

Juho Väyrynen asui yhdessä Matti Väyrysen kanssa, kunnes rakensi Somerjärven rannalle uudistilan, Väyrylä 21 Pesämäki, joka on nykyään Väyrylä 14 Pesälä. Kanssa-asukas Matti Väyrysen puoliso on Liisa Ahonen. Lapsia Juho Väyrysellä on Martti, Tuomas, Juho, Matti, Liisa, Juho, Vappu ja Kaisa. Juho Väyrynen kuoli 30.11.1779. Juhon puoliso oli Marketta Moilanen, s. 1696 ja k. 20.11.1771.

Mikko Moilanen: Heikki Väyrynen

Talollinen Heikki Väyrynen syntyi 1680-luvun alkupuolella. Hänen tilansa sijaitsi Osmankajärven eteläpäässä nykyisin Paltamon Melalahden kylään kuuluvalla Raappananmäellä. Isojaon yhteydessä tila sai nimen Julkumäki (rek. nro 36, Melalahti).

Asiakirjoissa Heikki mainitaan vuodesta 1697 alkaen, jolloin hän maksoi ensi kerran henkirahaa. Tuolloin taloa (1/8-manttaalia) isännöi Heikin veli Paavo. Lisäksi Heikillä oli ainakin Matti-veli ja Marketa-sisar. Henkikirjoissa Paavo nimetään Pekanpojaksi. Näin myös Heikin isän nimi lienee Pekka Väyrynen.

Heikki avioitui vuoden 1707 tienoilla Kaisa Väisäsen kanssa. Asiakirjoista päätellen vaimo oli sairaalloinen ja raihnainen, eikä hänen tarvinnut maksaa esim. henkiveroa.

Paavo-veli oli talon isäntänä vielä isonvihan kynnyksellä 1712, jolloin hän maksoi viijakymmenyksinä 8 kappaa ruista ja 4 kappaa ohraa. Venäläismiehityksen ja vihollisuuksien päätyttyä vuonna 1723 laadituista veroluetteloista nähdään Paavon hävinneen, eikä hänen kohtalostaan ole tietoa. Isännäksi Raappanamäkeen tuli nyt Heikki. Heikin pojat Pekka ja isän 'kaima Heikki olivat myös jo varttumassa miehuusikään.

Heikki Väyrynen kuoli helmikuun 26. päivänä 1754 noin 70 vuoden ikäisenä. Vaimo Kaisa oli mennyt manan majoille jo aiemmin? Heikin pojista Pekka jatkoi taloudenpitoa Raappananmäellä, Heikki kuoli alle 30-vuotiaana, Matti muutti asumaan Sotkamon Nuasjarvelle, Juho pestautui ruotusotamieheksi ja Jaakko siirtyi Paltamon Kiehimänsuun kylään.

Taru Väyrynen: Matti Matinpoika Väyrynen

Tämä tutkimamme sukuhaaran lähtöhenkilö on siitä ongelmallinen, ettei hänelle löydy syntymä- eikä kuolinaikaa. Lastensa iän perusteella on syntynyt 1600-luvun loppupuolella. Hän lienee kuollut vuosien 1744-48 kuluessa, aikana jolta ei ole Paltamon seurakunnan rippikir-jamerkintöjä eikä kuolleiden luetteloa.

Se mitä tästä Matti Matinpojasta varmuudella tiedän, on että hän osti vuonna 17 2 9 Somerjärven tilan VäyrylänkyIästä Matti ja Juho Martinpojilta, Väyrysiä hekin. Tällä tilalla hän sitten asui vaimonsa Liisa Ahottaren ja lastensa kanssa.

Eräiden sukututkijoiden olettamukselle että Matti Matinpoika olisi Törmämäestä kotoisin ja siten Heikin (s. 1697) ja Erkin (s. 1699) veli, en ole löytänyt vahvistusta. Tätä vastaan sotii esim. se, ettei Matti Matinpojalle vuonna 1728 syntynyttä Elina-tytärtä eikä 1730 syntynyttä Jaakko-poikaa kumpaakaan löydy Paltamon syntyneiden luettelosta. Väyrysiä oli jo tuohon aikaan myös Oulujärven takana Pohjanmaan jokilatvoilla.

Joka tapauksessa lähtöhenkilöni suku jatkuu kolmessa pojassa. Antin, s. 1715 ja Jaakon, s. 1730, suku jää aluksi kantatilalle. Erkki, s. 1726, rakentaa ensin Somerin uudistilan ja muuttaa sitten sieltä Puolangan tilalle. Eräs haara tätä sukua ajautuu lopulta Säräisniemen Otermankylään.

Eija M. Väyrynen: Erkki Väyrynen

Erkki Väyrynen, sisaruksista nuorin, Matin ja Heikin veli, syntyi 1699 Väyrysten Kongasjärven sukuhaaraan. Erkki palveli kruunua sotilaana ja asusti torpparina sekä Väyrylänkylässä että myöhemmin 1730-luvulta lähtien Keränkylässä kasvattaen 7-lapsisen perheensä vaimonsa Elina Heikkisen kanssa. Erkki kuoli 1764 ja Elina vuotta myöhemmin 1765.

Erkin ja Elinan lapset asuivat vielä ainakin neljän seuraavan sukupolven ajan samoilla seuduilla mm. Ristijärven Korkia/Autioniemi-nimi-sellä tilalla ja kulkeutuivat sitten mm. Tyrnävän kautta Ouluun ja sen lähipaikkakunnille, jopa Amerikkaan asti, jonne pidetään yhä yllä lämpimiä suhteita.

Erkki Väyrysestä polveutuva suku ei ole suuren suuri. Sen nykyinen tiedossa oleva jäsenmäärä on hyvin pieni, vain kourallinen sen nimeä kantavia. Toivottavasti tulevien vuosien aikana löytyy vielä hukassa olevia sukuhaaroja, jotka voidaan liittää Erkin ja Elinan sukupuuhun.

SUKUSEURAN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 1989

1. Yleistä

Kulunut vuosi oli seuran ensimmäinen toimintavuosi. Seuran toiminta on alkanut hyvin. Vuoden lopussa jäseniä oli 259, joista yli 70-vuotiaita 14 ja lapsia 22. Vuoden huomattavimmat tapahtumat olivat vuosikokous Kajaanin Joutenlammilla ja oman lehden ilmestyminen jouluksi.

2. Toiminta

Seuran vuosikokous pidettiin 16.7.1989 Joutenlammin kauniissa tiloissa. Hallitus muisti Kajaanin ensimmäistä kirkkoherraa Johannes Väyrystä kunniakäynnillä Kajaanin hautausmaalla, jossa hänen haudalleen laskettiin seppele. Puheenjohtaja Elias Väyrynen piti kauniin muistopuheen haudalla, ja virrestä "Jo joutui armas aika" veisattiin kaksi säkeistöä.

Vuosikokouksen puheenjohtajana toimi Margareta Niskanen ja sihteerinä Eija Väyrynen. Elias Väyrynen avasi kokouksen, jonka alussa pidettiin hiljainen hetki poisnukkuneiden jäsenten Elma Väyrysen ja Kaarlo Väyrysen muistolle.

Kokouksen jälkeen oli Kajaanin seurakunnan jumalanpalvelus ja suvun tutkijoiden neuvottelutilaisuus. Myös edellisen kesän sukujuhlasta kuvattu video oli katseltavana.
Juhlavan ja hyvän lounaan jälkeen kokoonnuttiin vielä yhteiseen tilaisuuteen, jossa oli ohjelmaa vapaamuotoisesti. Pihalla oli mahdollisuus tutustua petanque-kuulapeliin Weikko Wäyrysen opastuksella. Kokoukseen osallistujia oli noin 150.

Jouluksi ilmestyi seuran lehden ensimmäinen numero nimellä JOULUTERVEHDYS 1989. Toimittajina olivat Mikko Moilanen (päätoimittaja), Eila Oikarinen, Taru Väyrynen ja Unto Väyrynen. Unto huolehti lehden painatuksen ja postituksen.

3. Hallitus

Hallitus kokoontui 21.10.1989 Oulunsalon Linnantuvassa. Kokous järjestäytyi sekä päätti seuraavasta vuosikokouksesta ja sukujuhlasta. Hallitus valitsi lehden toimituksen ja sukujuhlatoimikunnan. Hallitus valitsi puheenjohtajaksi Elias Väyrysen, varapuheenjohtajaksi Mikko Moilasen, rahastonhoitajaksi Antero Väyrysen ja sihteeriksi Eila Oikarisen. Muita jäseniä ovat Margareta Niskanen ja Aili Väyrynen.

SUKUSEURAN TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 1990

1. Yleistä

Toimintavuoden tärkeimmät asiat ovat seuran rekisteröinti, tutkimustoiminnan järjestelyn jatkaminen ja kaikenlaisen kanssakäymisen ja yhteydenpidon lisääminen seuran jäsenten kesken.

2. Toiminta

Sukututkimustyön tuloksia, vanhoja valokuvia yms. talletetaan Oulun maakunta-arkistoon, jossa on avattu Väyrysille oma kansio. Vuosikokous päättänee lehden toimittamisesta kahdesti vuodessa. Lehden tehtävänä on tiedottaa jäsenille seuran tapahtumista. Lehdessä seuran jäsenet voivat julkaista tutkimustuloksiaan, pakinoitaan, runojaan ja muuta kiinnostavaa muiden luettavaksi. Lehti ilmestyy keväällä ja joulun alla.

Seuraavaan vuosikokoukseen mennessä laaditaan sukuseuran logo ideakilpailun avulla.

Seuran vuosikokous on Oulussa kylpylähotelli Edenissä 15.7.1990 klo 12.30. Edellisenä päivänä on sukujuhla Oulunsalon kirkonkylän koululla.

3. Hallitus

Hallitus järjestää vuosikokouksen ja tiedottaa jäsenilleen seuran toiminnasta ja tapahtumista. Hallitus tiedustelee seuraavaa kokouspaikkaa ja -aikaa. Ehdolla on hotelli Paljakka Puolangalla 20.4.1991.

KOTINI

Eino Leino

Kuuset ne kotini ikkunan alla
tuiskeessa tuulien taipuvat vain,
siellä mun taattoni on kotosalla,
pystyssä päänsä hän kantavi ain.

Lainehet mun kotolahdella vainen
rakkaita rantoja soutelevat,
siell' emon huolia kantelevaisen
poskia kyynelet uurtelevat.

Pohjolan kotkat ne kannella taivaan
kaartavat Umoa uljahasti;
siellä mun verevät veikkoni raivaa
korpea kolkkoa reippahasti.

Pulmoset talvella hangelle lentää,
allit ne jäillä jo leikkiä lyö,
puhtaampi mun ompi siskoni sentään,
hempeä, hertas kuin Pohjolan yö.

Kuumasti polttavi aurinko armas
kesällä poskia heimoni tään,
kuumempi näljän kyynele karvas
talvella keskellä hyytävän jään.